

	Центральнoукраїнськiй державний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Optimization methods and numerical methods\			
		Методи оптимізації та числові методи			
		Статус дисципліни <i>обов'язковий компонент (цикл загальної чи фахової підготовки), вибірковий компонент</i>			
Галузь знань		11 Математика та статистика			
Спеціальність		112 Статистика			
Освітня програма		Інтелектуальний аналіз даних та цифрова економіка			
Рівень вищої освіти		перший (бакалавр)			
Форма навчання		денна			
Курс		3-й			
Семестр		5-й+6-й			
Обсяг дисципліни		Кредити	7(3+4)	Години	210(90+120)
		Лекційні			48(18+30)
		Практичні/семінарські			
		Лабораторні			38(18+20)
		Самостійна робота			124(54+70)
Семестровий контроль		Екзамен+залік			
Викладач		Макарчук Олег Петрович, кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри математики, фізики та методик викладання			
Контактна інформація		makolpet@gmail.com			
Кафедра		математики, фізики та методик викладання			
Факультет		інформаційних технологій, математики та природничих наук			
Предмет навчання (Що буде вивчатися)		є викладення теорії та методів оптимізації з ілюстрацією їх застосувань.			
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)		ознайомлення студентів із формулюванням основних типів класичних задач оптимізації та дослідження операцій, вивчення математичного апарату, який використовується для їх розв'язування.			
Компетентності		ЗК-3. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями . ЗК-8. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел . ЗК-9. Здатність приймати обґрунтовані рішення . ЗК-12. Здатність працювати автономно. ФК-2. Здатність застосувати у професійній діяльності знання та навички в галузях теорії ймовірностей, дискретної математики, математичної статистики, теорії випадкових процесів. ФК-5. Здатність до кількісно-статистичного мислення.			

ФК-6. Здатність до ймовірнісного мислення, що передбачає сприйняття стохастичної природи явищ.

ФК-7. Здатність робити якісні висновки з кількісних даних.

ФК-8. Уміння працювати з інформаційними базами даних.

ФК-9. Здатність розробляти експериментальні та спостережувальні дослідження та аналізувати дані цих досліджень.

ФК-10. Здатність проводити дослідження ймовірнісно-статистичних моделей та інтерпретувати одержані результати.

ФК-13. Здатність застосовувати ймовірнісно-статистичні методи в міждисциплінарному контексті.

ФК-15. Здатність до аналізу основ і властивостей статистичних алгоритмів та розуміння переваг тих чи інших підходів, у тому числі до оцінки їх обґрунтованості й ефективності.

ФК-16. Здатність до інтелектуального аналізу обсягів даних з використанням сучасних математико-статистичних методів та встановлення ймовірнісних за'язків між даними.

Програмні результати
(Чому можна навчитися)

ПРН-1. Здатність до професійної письмової й усної комунікації українською мовою та, принаймні, однією з іноземних мов ;

ПРН-6. Володіти знаннями та вміннями з імовірнісних і статистичних розділів математики: побудова ймовірнісних просторів, обчислення ймовірностей подій та характеристик випадкових величин і векторів, граничні теореми, характеристики випадкових процесів, оцінювання характеристик сукупностей на основі спостережень.

ПРН-8. Вміти працювати з різними типами збіжності випадкових величин та розподілів, користуватися граничними законами теорії ймовірностей.

ПРН-9. Вміти визначати числові та якісні характеристики випадкових подій, величин, елементів, процесів.

ПРН-10. Вміти здійснювати статистичне точкове, інтервальне оцінювання параметрів розподілів випадкових величин і процесів, непараметричне оцінювання, тестувати статистичні гіпотези.

ПРН-11. Вміти аналізувати та прогнозувати лінійні статистичні моделі та моделі регресії, оцінювати їхні параметри.

	ПРН-12. Вміння збирати та обробляти дані, застосовувати статистичні процедури для аналізу даних за допомогою обчислювальної техніки та цифрових програмних засобів. ПРН-15. Володіти математичними та статистичними методами аналізу, прогнозування та оцінки параметрів математичних моделей, статистичними методами інтерпретації та обробки числових даних. ПРН-18. Вміти застосовувати ймовірнісно-статистичні моделі та методи для розв'язання прикладних проблем і задач. Передумови вивчення: математичний аналіз
Зміст дисципліни	5-ий семестр Розділ 1: Основні поняття теорії оптимізації та опуклого аналізу Тема 1. Основні поняття теорії оптимізації Тема 2. Елементи опуклого аналізу Тема 3. Умови оптимальності Тема 4. Поняття о чисельних методах оптимізації Тема 5. Метод множників Лагранжа Розділ 2. Чисельні методи одновимірної оптимізації Тема 6. Метод ділення відрізка навпіл (метод дихотомії) Тема 7. Метод золотого перерізу Тема 8. Метод Фібоначчі Тема 9. Одновимірний «економічний» пошук 6-ий семестр Розділ 3. Чисельні методи безумовної оптимізації Тема 1. Метод покоординатного спуску Тема 2. Метод конфігурацій, метод Розенброка Тема 3. Метод пошуку по деформованому багатограннику. (Метод Нелдера-Міда) Тема 4. Градієнтні методи Тема 5. Метод Ньютона Тема 6. Методи спряжених напрямків Тема 7. Методи спряжених градієнтів Тема 8. Методи змінної метрики (квазіньютонівні методи) Розділ 4. Чисельні методи умовної оптимізації Тема 9. Метод проекції градієнта Тема 10. Метод умовного градієнта Тема 11. Метод лінеаризації Тема 12. Методи можливих напрямків Тема 13. Метод відокремлюючої гіперплощини Тема 14. Методи штрафних функцій Тема 15. Метод узагальненого градієнтного спуску
Критерії оцінювання роботи студентів	Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів за виконання практичних

	завдань, індивідуального завдання і самостійної роботи та бали підсумкового контролю (екзамену). Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень здобувача (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем) під час проведення аудиторних занять, практичних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виконання практичних завдань, а також контролю засвоєння матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання тощо. Завданням підсумкового контролю є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.
Політика курсу	Форми участі здобувача у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю: - виконання практичних завдань; - участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття; - самостійне опрацювання тем; - підготовка конспектів; - систематичність роботи на практичних заняттях, активність під час обговорення питань на лекційних заняттях. Вимоги викладача: - обов'язкове відвідування навчальних занять (лекційних, практичних); - активність здобувача під час лекційних та практичних занять; - своєчасне та якісне виконання усіх завдань, у тому числі завдань самостійної роботи. Не допускається: - пропуск занять без поважних причин; - запізнення на заняття; - користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час занять, за винятком використання їх з навчальною метою з дозволу викладача; - списування, плагіат.
Інформаційне забезпечення	На веб-сторінці бібліотеки на основі системи Ірбіс функціонує електронний каталог, а також інституційний репозитарій. Здобувачі мають доступ до зарубіжних баз періодики. Комп'ютерні навчальні лабораторії, які підключені до загальної університетської мережі та мережі Інтернет і мають актуальне програмне забезпечення.
Матеріально-технічне забезпечення	Лекційні аудиторії з мультимедійним обладнанням, комп'ютерні лабораторії з сучасними робочими станціями.